

Seletuskiri arendusgrandi tingimuste ja korra ning hindamisjuhendi juurde 2023. a taotlusvooruks

Indrek Ots

Teadus- ja arendustegevuse rahastamise osakonna juhataja

Helen Post

Riiklike uurimistoetuste valdkonnajuht

25.11.2022

Üldist

Arendusgrandi (EAG) taotlusvoor toimub 2023. a kolmandat korda. 2023.a riigieelarve kavandi kohaselt on uute arendusgrantide toetamiseks 650 000 EUR. Lisaks on HTM-il 2022.a. eelarves 1,5 miljoni euro suuruses täiendavaid nn rohepöörde vahendeid. Kahte väikesemahulist taotlusvoorut ei ole mõistlik korraldada ja seetõttu ühendatakse need kaks summat ja korraldatakse üks taotlusvoor.

2023. a arendusgrandis on võrreldes eelmise EAG taotlusvooruga kaks suuremat muudatust: 1) prioriteediks on rohepöörde/rohepoliitika ja 2) taotlusvoor on ühe-etapiline. EAG taotlusvoorut prioriteediks on Eesti rohepoliitika võtmevaldkondade edendamine. Eesti rohepoliitika võtmevaldkondadeks on rohepoliitika ekspertrühma raportis¹ toodud valdkonnad, milleks on energeetika, teadmismahukas ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline rohemajandus, transport ja liikuvus, kestlik toidusüsteem, ringmajandus ja jäätmed, ruumiplaneerimine ja hooned, elurikkus, maakasutus ja bioressursside väärindamine ning kliimamuutustega kohanemine. Hindamisjuhendisse lisandub rohepoliitika hindamiskriteerium, mis moodustab ca 15% koondhindest. Muus osas hindamine ei muutu ja hindamiskriteeriumid ning suunavad küsimused on samad, mis eelmises EAG taotlusvoorus.

Tuginedes varasemate EAG taotlusvoorude kogemusele, ei ole senisel kujul kahe-etapilise taotlusvoorut korraldamine mõistlik. Siiani on esimene etapp olnud sisuliselt

---

¹ Vabariigi Valitsus kinnitas 18. oktoobril 2021.a. ametisse rohepoliitika ekspertrühma, kelle ülesandeks on teha valitsusele ettepanekud kliimapolitiika sotsiaalselt vastutustundliku elluviimise kohta. Eksperdirühm analüüsis Eestis juba tekkinud keskkonnasõbraliku majandusega seotud oskusteavet, samuti rohepoliitikaga seotud eesmärgid ja aluspõhimõtteid, kaardistas kehtivad ja ettevalmistamisel olevad meetmed, tegevused ja ressursid, takistused ja puudujäägid ning pakkus välja viisid, kuidas raskused edukalt ületada ning edasiliikumist tõhusalt mõõta. Kogu tööprotsessi vältel vahetas eksperdirühm informatsiooni avaliku ja erasektoriga ning organisatsioonide ja asjatundjatega väljastpoolt komisjoni koosseisu. 2022. aasta aprilli alguses valmis eksperdirühma lõpparuanne: <https://valitsus.ee/media/4870/download>

vastavushindamine, tulemusena pääseb taotlusvooru teise etappi ca 70-80% taotlustest. Selline sõel on kahe-etapilise taotlusevooru korraldamiseks liiga hõre, kuna ei täida eesmärki ja üksnes pikendab taotlusprotsessi.

Varasemalt on EAG maht olnud kuni 100 000 eurot projekti kohta, selles voorus on see tõstetud 150 000 euroni.

EAG olulisemad tingimused (muutused koos põhjendustega on eraldi välja toodud):

- Arendusgrandiga toetatakse iseseisvaid eksperimentaalarendusprojekte.
- Projekti peab viima ellu Eesti teadus- ja arendusasutuses, mille teadus- ja arendustegevus on vähemalt ühes valdkonnas positiivselt evalveeritud.
- Lisanduvate rohepöörde vahendite tõttu on 2023. aasta taotlusvooru prioriteediks Eesti rohepoliitika võtmevaldkondade edendamine. Seetõttu on hindamisjuhendisse lisatud uus hindamiskriteerium („7. Panus Eesti rohepoliitika võtmevaldkondade arengusse“). Kriteeriumi hindamisel kasutatakse kolmeastmelist eristavat hindamisskaalat („Sobiv“-4; „Osaliselt sobiv“-2; „Mittesobiv“ – 0). Võrdsete punktisummade korral on 7. kriteerium paremusjärjestuse moodustamisel eelistamise aluseks.
- Samaaegselt võib taotleda ühte arendusgranti.
- Projektijuht peab töötama täistööajaga asutuses ning töö asukohaga Eestis.
- EAG uus grandimaht on kuni 150 000 eurot (koos üldkuluga). Suurem grandimaht on vajalik üha tõusvate hindade tõttu.
- Grandiperiood on kuni üks aasta. Selles voorus ei menetleta kahe aasta grandiprojektide taotlusi koos ja kõik projektid peavad algama hiljemalt 1.12.2023
- Taotlus tuleb esitada eesti keeles. Kui taotleja või uurimisrühma liikmed ei valda eesti keelt, siis võib taotluse esitada ka inglise keeles.
- EAG taotlusvoor on seekord kahe-etapilise asemel ühe-etapiline, kuna kahe-etapiline voor ei ole ennast õigustanud. Liiga suur hulk taotlusi sai teise etappi ja hindamiskoormus sellest ei vähenenud. Hindamine on kolmeastmeline, koosnedes retsenseerimisest, vastutava eksperdi poolt koondhinnangu koostamisest ja eksperdikomisjoni poolt selle kinnitamisest ning hindamisnõukogu poolt lõpphinnangu kinnitamisest. Enne lõpphinnangu kinnitamist on taotlejal ja asutusel õigus esitada kirjalikult ühisarvamus.
- Kõik taotlused seatakse ühtsesse paremusjärjestusse ja rahuldatakse vastavalt paremusjärjestusele, võttes arvesse rahaliste vahendite mahtu.
- Grandiperioodi on võimalik pikendada maksimaalselt kuue kuu võrra, kuid grandimaht sellest ei muutu.